

POSTANOWIENIE

Dnia 7 grudnia 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Dobrowolski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Tomasz Demendecki

SSN Mirosław Sadowski

w sprawie ze skargi K. R.

na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki
w postępowaniu przed Sądem Apelacyjnym w Gdańsku w sprawie
o sygn. II AKo 257/18,

po rozpoznaniu na posiedzeniu bez udziału stron w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej
i Spraw Publicznych w dniu 7 grudnia 2022 r.,

- 1. pozostawia skargę bez rozpoznania;**
- 2. zwalnia skarżącą od kosztów niniejszego postępowania,
obciążając nimi Skarb Państwa.**

UZASADNIENIE

K. R. (dalej: skarżąca) pismem z 1 czerwca 2022 r., które wpłynęło do Sądu Najwyższego 10 sierpnia 2022 r., złożyła skargę o stwierdzenie, że w postępowaniu dotyczącym jej wniosku o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem z 21 stycznia 2008 r., sygn. akt IV K 700/07, nastąpiła przewlekłość postępowania. Skarżąca wniosła o zlecenie podjęcia przez sąd rozpoznający sprawę co do istoty odpowiednich czynności w wyznaczonym terminie, poprzez wznowienie postępowania i uchylenie wyżej wymienionego wyroku i wyznaczenie w terminie 21 dni terminu rozprawy, nadto o przyznanie od Skarbu Państwa na jej rzecz oraz jej męża sumy pieniężnej w kwocie 10 000 zł za przewlekłość postępowania.

W uzasadnieniu skarżąca wskazała, że 28 sierpnia 2018 r. złożyła w Sądzie Rejonowym w Bydgoszczy skargę z 25 sierpnia 2018 r. o wznowienie postępowania zakończanego prawomocnym wyrokiem z 21 stycznia 2008 r. (IV K 700/07). Od tego czasu, w ocenie skarżącej, Sąd Rejonowy w Bydgoszczy nie załatwił jej sprawy, nie wezwał na rozprawę, ani też nie podjął jakiegokolwiek innej czynności.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skargę na przewlekłość wniesioną przez K. R. należy uznać za niedopuszczalną z mocy ustawy.

Strona może wnieść skargę na przewlekłość, jeżeli postępowanie zmierzające do wydania rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie trwa dłużej niż to konieczne dla wyjaśnienia istotnych okoliczności faktycznych i prawnych albo dłużej niż to konieczne do załatwienia sprawy egzekucyjnej lub innej dotyczącej wykonania orzeczenia sądowego (art. 2 ust. 1 ustawy o skardze na przewlekłość).

Przepis art. 3 ustawy o skardze na przewlekłość, określa zamknięty katalog postępowań, co do których możliwe jest wniesienie skargi na przewlekłość. W katalogu tym nie zostało uwzględnione postępowanie w przedmiocie czynności sądu mających na celu wszczęcie postępowania wznowieniowego z urzędu. Przyjmuje się, że skarga na przewlekłość nie przysługuje na czynności sądu mające na celu rozpoznanie wniosku o wszczęcie postępowania wznowieniowego. Złożenie wniosku „sygnalizacyjnego” o wznowienie postępowania z urzędu, nie jest równoznaczne z wszczęciem postępowania w przedmiocie wznowienia postępowania (postanowienia Sądu Najwyższego z: 27 lipca 2012 r., KSP 8/12; 8 lipca 2015 r., KSP 8/15; 22 stycznia 2019 r., I NSP 53/18; 30 czerwca 2021 r., I NSP 40/21). Dotyczy to także sytuacji, gdy wniosek o wznowienie postępowania karnego został, po zbadaniu akt sprawy i uznaniu braku podstaw do skierowania wniosku na posiedzenie, w celu wznowienia postępowania, zarządzeniem sędziego dołączony do akt sprawy (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 17 marca 2005 r., SPW 2/05).

Sprawa o rozpoznanie wniosku o wznowienie postępowania z urzędu nie jest bowiem „sprawą” w rozumieniu art. 2 ustawy o skardze na przewlekłość czy art. 6 Europejskiej Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności z dnia 4 listopada 1950 r. (Dz.U. 1993, nr 61, poz. 284) w zw. z dyspozycją art. 1 ust. 3 ustawy o skardze na przewlekłość. Trzeba podnieść, że *de facto* wznowienie postępowania ukierunkowane pozostaje na ponowne rozpoznanie i rozstrzygnięcie sprawy, która to została już prawomocnie osądzona. W powyższym zatem zakresie postępowanie wywołane wnioskiem o wznowienie postępowania z urzędu nie jest w żadnym razie (czy to w ujęciu przedmiotowym czy podmiotowym) nową sprawą, lecz jednak w dalszym ciągu jest rozpoznawaniem sprawy prawomocnie już rozstrzygniętej, skoro celem wnioskującego jest doprowadzenie do tego, aby sprawa prawomocnie rozstrzygnięta była rozpoznana na nowo. Orzecznictwo europejskie jest od dawna konsekwentne, że gwarancje z art. 6 Konwencji nie mają zastosowania do postępowań, w których dąży się do wznowienia postępowania zakończonego ostatecznym wyrokiem (patrz m.in. decyzje Europejskiego Trybunału Praw Człowieka z dnia 26 października 2004 r. nr 13990/04, LEX nr 145734; z dnia 15 marca 2005 r. nr 51744/99, LEX nr 148873; decyzja Europejskiej Komisji Praw Człowieka z dnia 17 stycznia 1995 r. nr 25084/94, LEX nr 40881). Wyrażony powyżej pogląd znalazł także aprobatę w polskiej doktrynie prawa (zob. m.in. Cz. Kłak, *Skarg na przewlekłość postępowania karnego a Europejska Konwencja o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności*, Rzeszów 2011, s. 63).

W postępowaniu wznowieniowym, które w sprawach karnych może w pewnych sytuacjach być wszczęte również z urzędu, nie bada się zasadniczego dla sprawy przedmiotu. Postępowanie to zmierza do analizy przesłanek, które mogą powodować wzruszenie wydanego już prawomocnego orzeczenia sądowego, które korzysta z domniemania prawidłowości w drodze nadzwyczajnego środka, jakim jest instytucja wznowienia postępowania.

Sąd Najwyższy podkreśla jednak, że nie jest prawdziwe twierdzenie skarżącej, że wniosek, którego dotyczy skarga nie został rozpoznany. Zarządzeniem z 5 października 2018 r. Sąd Apelacyjny w Gdańsku stwierdził,

że nie zachodzą bezwzględne przyczyny odwoławcze, o których mowa w art. 439 § 1 k.p.k., uzasadniające wznowienie postępowania z urzędu w trybie art. 542 § 3 k.p.k., o czym poinformowano skarżącą (k. 5-6). W aktach sprawy o sygn. II AKo 257/18 znajduje się bowiem elektroniczne pokwitowanie odbioru doręczenia powyższego zarządzenia podpisane przez skarżącą w dniu 23 października 2018 r. (k. 9-10).

Sąd Najwyższy oceniając przesłanki dopuszczalności niniejszej skargi, doszedł do przekonania, iż stosownie do art. 430 § 1 k.p.k. w zw. z art. 429 § 1 k.p.k. w zw. z art. 8 ust. 2 ustawy o skardze na przewlekłość, należało pozostawić ją bez rozpoznania, ze względów wskazanych powyżej.

Rozstrzygnięcie o kosztach w punkcie 2 postanowienia wynika z treści art. 624 § 1 k.p.k. w związku z art. 634 k.p.k. w zw. z art. 8 ust. 2 u.s.p.p.